

[Time:2 Hours]

[Marks: 60]

1. All questions are compulsory
2. Figures to the right indicate full marks

Q1. Answer the following in two sentences. (Any six) (12 Marks)

- a) State two essentials of a well-known mark
- b) Who is the Registered Proprietor of a Trade Mark?
- c) Define the term Inventive Step in Patents
- d) What is "specification" in the case of patents?
- e) Explain the term "Geographical Indication"
- f) What all can be considered as a mark under the Trade Marks Act?
- g) Name the first convention related to Patents and Copyright respectively.
- h) Explain the Doctrine of Honest and Concurrent User in the Trade Marks Act.
- i) Explain the term Artistic Work as defined in the Copyright Act.
- j) State four important qualities of a good trade mark.

Q2. Write Short notes (Any two) (12 Marks)

- a) Grounds of Pre-Grant Opposition of patents
- b) Remedies in case of infringement of trade mark
- c) Compulsory Licensing of Patents
- d) Features of Intellectual Property Rights

Q 3. Situational Problems (Any two) (12 Marks)

a) A music label company XYZ wants to start a music school in the name LM. In the brochure of the school they have added, "Would you like to become a melodious singer like Lata Mangeshkar, then Join LM" ?

- i. Can family members of Lata Mangeshkar object to the name LM as its initial of Lata Mangeshkar?
- ii. What is the provision in the Trade Mark Act with respect to the use of a dead person's name as a trade mark?

b) A drug in the name of Restel manufactured by ABC Pharma Pvt. Ltd. is available in the market. Restel has been granted a process patent. Dr. Z thoroughly studies this drug and finds that if Restel is given along with another drug IMANT which is available in the market, it will benefit tremendously the patients with auto immune disorders.

- i. Can Dr. Z get a patent on his new findings of the use of the drug?
- ii. If Dr. Z wants to use the process of Restel in making something new, what should he do?

- c) "X" has been selling a variety of dips and sauces in the market. One of the sauces is called "Green Chutney." Mr. "R" launches a range of dips and sauces and names one of them as "Green Chutney". The trade dress of the product of both manufacturers is different.
- Can X restrict R from using the words "Green Chutney"?
  - The logo of "Green Chutney" is artistically drawn with mint and coriander leaves. What kind of IPR rights can X claim on it?
- d) Mr A is a renowned author of books which are designed to train students aspiring to take various competitive examinations. It has come to Mr. A's notice that all the books are circulated on the Telegram Channel under the name of Famous Authors Notes.
- What remedy does Mr. A have in the given case and against whom?
  - Can any clause of fair use be taken as a defence by the defendants?

Q 4. Answer in Detail (Any two)

(24 Marks)

- Explain the Absolute and Relative Grounds of refusal of registration of trade mark registration.
- Discuss what cannot be patented under the Indian Patent Act.
- Explain the various kinds of Intellectual Properties with illustrations.
- Explain the concept of author and owner of a copyright. Discuss the rights of owner of the copyright .

[वेळ: २ तास]

1. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत
2. उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात

Q1. खालील दोन वाक्यात उत्तर द्या. (कोणतेही सहा)

(१२ गुण)

- अ) सुप्रसिद्ध चिन्हाच्या दोन आवश्यक गोष्टी सांगा
- ब) ट्रेड मार्कचा नोंदणीकृत मालक कोण आहे?
- क) पेटंटमधील कल्पक पाऊल या शब्दाची व्याख्या करा
- ड) पेटंटच्या बाबतीत "स्पेसिफिकेशन" म्हणजे काय?
- इ) "भौगोलिक संकेत" या शब्दाचे स्पष्टीकरण करा
- फ) ट्रेड मार्क्स कायद्यांतर्गत सर्व चिन्हे म्हणून काय मानले जाऊ शकते?
- ग) पेटंट आणि कॉपीराइटशी संबंधित पहिल्या अधिवेशनाचे अनुक्रमे नाव द्या.
- ह) ट्रेड मार्क्स कायद्यातील प्रामाणिक आणि समवर्ती वापरकर्त्यांच्या सिद्धांताचे स्पष्टीकरण करा.
- ई) कॉपीराइट कायद्यामध्ये परिभाषित केल्याप्रमाणे कलात्मक कार्य या शब्दाचे स्पष्टीकरण करा.
- ज) चांगल्या ट्रेडमार्कचे चार महत्त्वाचे गुण सांगा.

Q2. लहान नोट्स लिहा (कोणत्याही दोन)

(12 गुण)

- अ) पेटंटला अनुदानपूर्व विरोधाची कारणे
- ब) ट्रेडमार्कचे उल्लंघन झाल्यास उपाय
- क) पेटंटचा अनिवार्य परवाना
- ड) बौद्धिक संपदा अधिकारांची वैशिष्ट्ये

प्रश्न 3. परिस्थितीविषयक समस्या (कोणत्याही दोन)

(12 गुण)

अ) एक संगीत लेबल कंपनी XYZ ला LM नावाने संगीत शाळा सुरू करायची आहे. शाळेच्या माहितीपत्रकात त्यांनी जोडले आहे की, "तुम्हाला लता मंगेशकर सारखी सुरेल गायिका बनायला आवडेल का, मग LM मध्ये सामील व्हा" ?

- i) लता मंगेशकर यांच्या कुटुंबीयांना LM हे नाव लता मंगेशकर यांचे आद्याक्षर असण्यास हरकत आहे का?
- ii) मृत व्यक्तीचे नाव ट्रेडमार्क म्हणून वापरण्या संदर्भात ट्रेड मार्क कायद्यात काय तरतूद आहे?

ब) एबीसी फार्मा प्रायव्हेट लिमिटेड द्वारा निर्मित रेस्टेल नावाचे औषध. Ltd. बाजारात उपलब्ध आहे. रेस्टेलला प्रक्रियेचे पेटंट देण्यात आले आहे. डॉ. झेड यांनी या औषधाचा सखोल अभ्यास केला आणि त्यांना आढळले की जर बाजारात उपलब्ध असलेल्या IMANT सोबत Restel हे औषध दिले तर त्याचा स्वयंप्रतिकार विकार असलेल्या रुग्णांना खूप फायदा होईल.

- i डॉ. झेड यांना औषधाच्या वापराच्या त्यांच्या नवीन निष्कर्षांवर पेटंट मिळू शकेल का?
- ii जर डॉ. झेड यांना रेस्टेलच्या प्रक्रियेचा वापर काहीतरी नवीन बनवायचा असेल तर त्यांनी काय करावे?

क) "X" बाजारात विविध प्रकारचे डिप्स आणि सॉस विकत आहे. त्यातील एका सॉसला "हिरवी चटणी" म्हणतात. मिस्टर "आर" डिप्स आणि सॉसची रेंज लाँच करतात आणि त्यापैकी एकाला "ग्रीन चटणी" असे नाव देतात. दोन्ही उत्पादकांच्या उत्पादनाचा ट्रेड ड्रेस वेगळा आहे.

- i X R ला "हिरवी चटणी" शब्द वापरण्यापासून प्रतिबंधित करू शकतो का?
- ii "ग्रीन चटणी" चा लोगो पुदिना आणि कोथिंबीरीच्या पानांनी कलात्मकरीत्या काढलेला आहे. त्यावर X कोणत्या प्रकारचे IPR अधिकार दावा करू शकतात?

ड) श्री अ हे पुस्तकांचे प्रसिद्ध लेखक आहेत जे विविध स्पर्धा परीक्षांसाठी इच्छुक विद्यार्थ्यांना प्रशिक्षित करण्यासाठी डिझाइन केलेले आहेत. श्री अ च्या निदर्शनास आले आहे की सर्व पुस्तके टेलीग्राम चॅनलवर प्रसिद्ध लेखकांच्या नोट्सच्या नावाखाली प्रसारित केली जातात.

- i दिलेल्या प्रकरणात श्री. अ यांच्याकडे कोणता उपाय आहे आणि कोणाच्या विरोधात आहे?
- ii न्याय्य वापराचे कोणतेही कलम प्रतिवादींकडून बचाव म्हणून घेता येईल का?

प्रश्न ४. तपशीलवार उत्तर (कोणतेही दोन)

(२४ गुण)

- अ) ट्रेडमार्क नोंदणीची नोंदणी नाकारण्याची परिपूर्ण आणि संबंधित कारणे स्पष्ट करा.
- ब) भारतीय पेटंट कायदांतर्गत काय पेटंट होऊ शकत नाही याबद्दल चर्चा करा.
- क) विविध प्रकारचे बौद्धिक गुणधर्म उदाहरणांसह स्पष्ट करा.
- ड) कॉपीराइटचा लेखक आणि मालक ही संकल्पना स्पष्ट करा. कॉपीराइटच्या मालकाच्या अधिकारांची चर्चा करा.